

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-08-000 010
Бања Лука, 17.4.2008. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Горане Микеш, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Рециба Бегића као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених Ј.Б., због кривичног дјела тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 5. у вези са чланом 20. и кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. Кривичног закона Републике Српске и Ј.В., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. у вези са чланом 20. и 25. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама Окружног тужиоца из Бијељине, оптуженог Ј.Б. и његовог браниоца Д.М., адвоката из С. и браниоца оптуженог Ј.В., Д.Г., адвоката из З., изјављених против пресуде Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-07-000 014 од 19.11.2007. године, у сједници вијећа којој су присуствовали Републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени Ј.Б. и његов бранилац Н.Б., адвокат из БЛ, оптужени Ј.В. и његов бранилац, донио је 17.4.2008. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе Окружног тужиоца из Бијељине, оптуженог Ј.Б., браниоца овог оптуженог, те браниоца оптуженог Ј.В. и потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-07-000 014 од 19.11.2007. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 012-0-К-07-000 014 од 19.11.2007. године, оптужени Ј.Б. је оглашен кривим због кривичног дјела тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 5. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), за које му је утврђена казна затвора у трајању од 20 (двадесет) година и кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, па је примјеном члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, док је оптужени Ј.В. оглашен кривим због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 5. у вези са чланом 20. и 25. КЗ РС и за то дјело осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година.

На основу члана 44. став 1. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), оптуженима је у изречене казне урачунато вријеме проведено у притвору од 23.2.2007. године.

Од оптуженог Ј.Б. је одузета аутоматска пушка call 7,62 мм, фабрички број 319690, примјеном члана 399. став 6. КЗ РС.

Обојица оптужених су на основу члана 99. став 4. ЗКП-а у цјелости ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Против наведене пресуде благовремено су изјавили жалбе, Окружни тужилац из Бијељине због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама, оптужени Ј.Б. због одлуке о казни, бранилац оптуженог Б., Д.М. адвокат из С., због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни те бранилац оптуженог Љ.В. због повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Жалба тужиоца предлаже да се првостепена пресуда преиначи у одлуци о казни и отпуженом Б.у за кривично дјело тешко убиство у покушају утврди казна дуготрајног затвора, а оптуженом Љ.В. казна затвора у дужем трајању, без примјене одредбе члана 25. КЗ РС.

Жалба отпуженог Б. не садржи конкретан приједлог.

Жалба браниоца оптуженог, Ј.Б. предлаже укидање првостепене пресуде и одређивање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Бранилац оптуженог Љ.В. у жалби предлаже да се првостепена пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске или преиначи у правној оцјени дјела и одлуци о казни, те оптуженом изрекне мања казна од оне изречене првостепеном пресудом.

У писменом одговору на жалбу Окружног тужиоца, бранилац оптуженог Ј.Б. је предложио да се ова жалба као неоснована одбије, а његова уважи, док је бранилац оптуженог Љ.В. предложио да се жалба Окружног тужиоца као неоснована одбије.

У сједници вијећа жалиоци су изложили жалбе, те остали у свему код навода и приједлога из жалби.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених основа изнесеним у жалбама Окружног тужиоца, оптуженог Ј.Б. и његовог браниоца, те браниоца оптуженог Љ.В., одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Оптужени Ј.Б. првостепену пресуду побија само због одлуке о казни, па како жалба не садржи разлоге за овај основ побијања, то ће се о основаности ове жалбе изнети аргументација суда у даљем образложењу ове пресуде.

Жалба браниоца оптуженог Б. у сегменту побијања првостепене пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка истиче да пресуда није дала јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама, а те су чињенице по овој жалби коме су упућене озбиљне пријетње, у ком виду, ко то потврђује, у ком периоду су пријетње упућене и на шта се оне односе, да пресуда није дала јасне разлоге о облику виности у односу на кривично дјело тешко убиство у покушају, да изрека пресуде садржи синтагму да заплаши породицу К., да навод у изреци пресуде пристајући на могућност наступања таквих посљедица, није образложен. Посебно да нису дати разлози о томе да је оптужени Б. знао да ли се неко и ко налази иза врата, да пресуда у изреци није навела која лица је оптужени Б. покушао лишити живота, јер се у изреци пресуде наводи породица К. као групни субјект, а код кривичних дјела против живота и тијела заштитни објект су индивидуално одређена лица. Надаље се у овој жалби износи да пресуда не садржи разлоге о одлучној чињеници да ли је оптужени Б. могао видјети ко се налази иза врата, жалба наиме тврди да он то кроз шпијунку није могао видјети. Одсуство разлога о свим тим чињеницама – сматра ова жалба, представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а. Битну повреду одредаба кривичног поступка у истом облику жалба види и у томе што пресуда није изнијела садржај изведених доказа, па када то није учинила, није могла дати ни ваљану оцјену тих доказа.

У сегменту жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања жалба понавља оно што је већ изнијела у жалбеном основу побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка, наглашавајући да није поуздано утврђена чињеница да је оптужени Б. кроз шпијунку могао видјети ко се налази иза врата, јер иако је он ту чињеницу признао на главном претресу свједочењем у властитом предмету, његов интелектуални ниво и битне црте личности указују да се на признању ове чињенице не може засновати закључак о умишљајном поступању у односу на посљедицу, што је побијана пресуда погрешно закључила. Мањкавост чињеничне основе побијане пресуде, ова жалба види у томе да није на поуздан начин утврђена урачунљивост оптуженог, те сматра да је суд требао на основу члана 268. став 2. тачка д) ЗКП-а наредити додатно вјештачење.

У погледу жалбеног основа повреде кривичног закона жалба сматра да се у радњама оптуженог не ради о кривичном дјелу тешког убиства у покушају, већ о кривичном дјелу изазивања опште опасности из члана 402. КЗ РС, износећи тврдње да код оптуженог није постојала ни свијест ни воља да се неко лиши живота, већ да је он поступао само у намјери да породицу К. заплаши.

Коначно, побијајући првостепену пресуду у одлуци о казни (утврђеној казни за кривично дјело тешког убиства у покушају), жалба сматра да је ова казна престога, чак и у случају да стоје све околности и оцјене изнесене у побијаној пресуди. Истиче се посебно да је суђење, па и утврђена казна овом оптуженом резултат медијских притисака који су вршени и на суд и на тужилаштво.

Бранилац оптуженог Љ.В. у жалбеном основу повреде кривичног закона истиче да је радње оптуженог В. првостепени суд требао правно квалификовати као кривично дјело изазивање опште опасности из члана 402. КЗ РС, док у

сегменту побијања чињеничног стања сматра да радње овог оптуженог не представљају радњу помагања, без обзира да ли се радило о кривичном дјелу тешког убиства или о кривичном дјелу изазивање опште опасности. Наиме, жалба сматра да ниједна од радњи оптуженог В. из изреке побијане пресуде нема карактер радње помагања, јер овај оптужени дјело није хтио као своје, а оптужени Б. би предузео радње које су садржане у изреци пресуде, тако да ниједна од радњи оптуженог В. није била у функцији извршења кривичног дјела тешког убиства у покушају. Ова жалба сматра да би се у поступању оптуженог В. евентуално могло радити само о кривичном дјелу помоћ учиниоцу послије извршеног дјела, дакле о кривичном дјелу из члана 363. КЗ РС.

Жалба Окружног тужиоца сматра да је првостепени суд погрешно утврдио чињенично стање када је извео закључак да је оптужени Б. кривично дјело тешког убиства у покушају починио са евентуалним умишљајем, те да је погрешан закључак побијане пресуде и у односу на оптуженог В., јер да је овај оптужени поступао као саизвршилац а не као помагач. Тај свој став, када је о радњама оптуженог Б. ријеч ова жалба гради на тврдњама да је овај оптужени рафалним испаливањем 16 (шеснаест) метака у врата стана оштећеног Д.К. и то по висини од 79 -140,5 цм и по ширини у пречнику од 43 цм, био свјестан да оштећеног Д. и неког од његових укућана може лишити живота и он ту последицу и жели. Што се тиче оптуженог В. радње које се састоје у довожењу и одвожењу оптуженог Б. до зграде оштећеног, звоњење на врата стана, лажно представљање како би се оштећени окупили испред врата, чекање послије пуцања оптуженог Б. и одвожење овог са лица мјеста, јесу радње које су тијесно повезане са радњама оптуженог Ј. (пуцање у врата стана) и те радње оптуженог В., иако нису радње извршења дјела, чине са радњом оптуженог Б. једну цјелину и доприносе извршењу дјела, те да имају карактер саизвршилачких радњи. У погледу облика виности жалба сматра да је оптужени В. у односу на последицу кривичног дјела тешког убиства у покушају, поступао са евентуалним умишљајем.

Када побија одлуку о изреченим казнама оптуженима ова жалба сматра да су изречене казне преблаге, имајући у виду тежину почињеног дјела и сврху коју изрицањем казне треба остварити, предлажући да се првостепена пресуда периначи, те оптуженом Ј.Б. изрекне казна дуготрајног затвора а оптуженом Љ.В. казна затвора у дужем трајању, а без примјене члана 25. став 1. КЗ РС.

Оцјењујући наводе свих жалби са основа побијања пресуде и аргументацију које износе жалбе у вези тих основа, овај суд налази да је та аргументација неоснована.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а, коју жалба браниоца оптуженог Б. види у одсуству разлога о одлучним чињеницама које се односе на психички однос оптуженог према дјелу тешког убиства, по оцјени овога суда није почињена. Побијана пресуда је образложеним разлозима изнијела аргументацију да је овај оптужени, након што је оптужени В. позвонио на врата стана, чуо глас супруге оштећеног Д.К., В.1, да је кроз шпијунку видио оштећеног Д. и његову кћерку оштећену Н., а да је након тога кроз блиндирана врата испаливањем више хитаца био свјестан могућности повређивања и усмрћења чланова породице К. и пристао је на такве

посљедице, па првостепени суд исправно закључује да је у односу на проузроковану посљедицу оптужени Б. поступао са евентуалним умишљајем. Дакле, пресуда је, што се психичког односа овог оптуженог према дјелу тиче, дала ваљане разлоге. Што се пак тиче тврдње жалбе браниоца да изрека пресуде садржи синтагму да заплаши породицу К., жалба губи из вида реалну дјелатност оптуженог Б. која се састоји у испаливању шеснаест хитаца рафалном паљбом кроз блиндирана врата стана оштећеног, па када оптужени тако поступа, онда је тврдња ове жалбе да је намјера оптуженог била да заплаши породицу К. неодржива. Ова жалба, такође неосновано тврди да заштитни објект код кривичног дјела против живота и тијела није породица, већ индивидуално одређено лице, те да пресуда и у том дијелу није дала разлоге о одлучној чињеници. Ни та жалбена тврдња није основана јер изрека пресуде садржи утврђење да је једно лице лишено живота (оштећени Д.К.), а једно лице тјелесно повријеђено (оштећена Н.К.). Овај суд наглашава да намјера није конститутивни елемент бића кривичног дјела тешког убиства, које се када је о облику виности ријеч може извршити само са умишљајем, директним или евентуалним, па је побијана пресуда питање облика виности ријешила на исправан начин, изводећи правилан закључак да је оптужени Б. у односу на посљедицу кривичног дјела тешког убиства у покушају, поступао са евентуалним умишљајем.

Неосновни су наводи из те жалбе да је чињенично стање погрешно утврђено, из разлога који се износе у жалби, јер су релевантна чињенична утврђења побијане пресуде заснована на материјалним доказима наведеним на страни 5 (други пасус) а ти су докази (записници о увиђајима, скица лица мјеста, фотодокументација, потврда о одузетим предметима, изузета одјећа и обућа, пронађени трагови на лицу мјеста у стану оштећеног Д.К. – пронађене чауре аутоматске пушке, пронађена аутоматска пушка, медицинска документација односно записник о судско-медицинском прегледу и обдукцији леша Д.К., медицинска документација о повредама оштећене Н.К., вјештачење трагова барутних честица, вјештачење аутоматске пушке), а одбрана није упућивала ниједан приговор садржају тих доказа. Осим тога налазом М.В. вјештака фонетске струке, утврђено је да су са мобилног телефона оптуженог Б. број (065) 455-400 упућиване поруке члановима породице К., да су те поруке снимљене на телефонској секретарици, те да је читавањем садржаја порука утврђена чињеница да неке од тих порука садрже и озбиљне пријетње. У свједочењу у властитом предмету оптужени Б. је исказао да је два дана прије овог догађаја пуцао из аутоматске пушке, па тврдња овог оптуженог да није знао да је регулатор паљбе био подешен на рафално се не може прихватити основаном.

Оптужени Б. је према налазу вјештака неуропсихијатра др П.Г., у вријеме извршења дјела могао схватити значај дјела и управљати својим поступцима, дакле био је урачунљив, па жалбена тврдња да је првостепени суд, а у циљу утврђивања урачунљивости требао наредити извођење доказа додатним вјештачењем, такође није основана, јер је и неуропсихијатријско вјештачење оптуженог проведено по наредби првостепеног суда, па закључци у погледу ове одлучне чињенице, нису доведени у сумњу приговорима ове жалбе.

Због тога су сви жалбени приговори који се износе у жалбеном основу битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног

чињеничног стања, када је о жалби браниоца оптуженог Б. ријеч, не могу прихватити. Ни приговор повреде кривичног закона који се износи у истој жалби, да се у поступању овог оптуженог може радити само о кривичном дјелу из члана 402. КЗ РС, такође није основан из разлога које је дала побијана пресуда када је радње оптуженог исправно правно квалификовала као кривично дјело тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 5. у вези са чланом 20. КЗ РС.

Такође су неосновани и приговори жалбе браниоца Љ.В. да се у радњама овог оптуженог не ради о кривичном дјелу тешког убиства у покушају и да његове радње немају карактер радњи помагања, како је то утврдила побијана пресуда. Овај оптужени је својим аутомобилом довезао оптуженог Б. на мјесто догађаја, позвонио је на врата стана породице К., представио се као Н. друг са факултета М., које име је сам измислио а потом је сачекао оптуженог Б. у аутомобилу, одвезао га је а потом заједно са њим отишао до мјеста гдје је оптужени Б. бацио аутоматску пушку, која је касније и пронађена на мјесту које је Б. показао полицији. Те радње несумњиво имају карактер радњи помагања у смислу члана 25. КЗ РС, јер иако оптужени В. није предузео ниједну радњу у циљу извршења дјела које је починио оптужени Б., он је у својим радњама подржавао дјело Б. и таква његова улога је допринела извршењу тога дјела. Ради се, дакле, о помагању у извршењу кривичног дјела тешког убиства у покушају, а не о кривичном дјелу помоћ учиниоцу послје извршеног кривичног дјела из члана 363. КЗ РС, како се то неосновано истиче у жалби браниоца оптуженог Љ.В..

Жалба Окружног тужиоца у сегменту побијања пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, аргументацијом коју износи, сматра да је оптужени Б. починио кривично дјело тешког убиства у покушају са директним умишљајем, а оптужени В. исто кривично дјело са евентуалним умишљајем. Ту своју тезу ова жалба гради на тврдњи да је оптужени Б. радњама испаливања рафално шеснаест хитаца у блиндирана врата породице К. хтио више чланова те породице лишити живота, а на такав закључак о облику виносити упућује несумњиво утврђена чињеница да су се пројектили распростирили по дужини и ширини врата, дакле у различитим правцима, а за оптуженог В. да је радњама које је предузео описаним у изреци побијане пресуде био свјестан да оптужени Б. може лишити живота више лица па је на такву могућност пристао, дакле да је поступао као саизвршилац и то са евентуалним умишљајем.

Те жалбене тврдње су по оцјени овог суда неосноване, јер када оптужени Б., кроз блиндирана врата као препреку, испалује више хитаца, а има сазнање да се иза врата налазе неки од чланова породице К., он је свјестан да тим радњама може проузроковати и смртну посљедицу, па он, на могућност да таква посљедица и наступи, пристаје. Он дакле поступа у односу на посљедицу са евентуалним умишљајем, а не са директним како то тврди жалба тужиоца.

С друге стране, бројне радње које је предузео оптужени В., почев од одласка овог оптуженог са Б. да би извукао возило, са којим је овај слетио прије доласка на мјесто извршења дјела, одласка са овим да би узео аутоматску пушку из куће Р.Т., довожење оптуженог Б. пред зграду у којој живи породица К.,

долажење испред врата стана породице К., звоњење и представљање да је он Н. друг са факултета М., а потом чекање Б. након испалења хитаца из аутоматске пушке и одвожење истог, све те радње (а и жалба признаје да нису радње извршења дјела), имају карактер радњи помагања, а не саизвршилачких, како то тврди жалба тужиоца. Наиме, да би се радило о саизвршилаштву, морало би се изван разумне сумње доказати да је оптужени В. дјело тешког убиства хтио као своје, а ниједан од проведених доказа на такав закључак не упућује. Нема претходног договора оптужених да заједнички изврше дјело тешког убиства, нити доказа о подјели улога оптужених у извршењу дјела. Помагачке радње оптуженог В., онако како су описане у изреци побијане пресуде, представљају само подупирање дјела оптуженог Б. и немају карактер саизвршилачких радњи.

Све жалбе побијају првостепену пресуду и због одлуке о казни која је изречена оптуженима.

Овај суд налази да су утврђене појединачне казне оптуженом Б. и изречена јединствена казна затвора у трајању од 20 (двадесет) година примјерене тежини почињених дјела, прије свега кривичног дјела тешког убиства у покушају, за које је прописана казна затвора најмање 10 (десет) година или казна дуготрајног затвора, те да је код утврђивања појединачних и осуде на јединствену казну затвора првостепени суд правилно утврдио и цијенио све утврђене олакшавајуће и отежавајуће околности, нарочито ранију осуђиваност овог оптуженог за разна кривична дјела, између осталих и за кривична дјела са елементом насиља, па ако се има у виду законска могућност ублажавања казне за кривично дјело тешког убиства због тога што је дјело остало у покушају, те да је оптужени Б. у односу на посљедицу поступао са евентуалним, а не са директним умишљајем, залагање тужиоца за изрицање овом оптуженом казне дуготрајног затвора, као и залагање да се оптуженом В. изрекне већа казна није оправдано, а неосновани су и приговори жалби оптуженог Б. и његовог браниоца као и приговори жалбе браниоца оптуженог Љ.В. за изрицање блаже казне од оне која је изречена оптуженима. Оптуженом Љ.В. је казна изречена примјеном одредаба КЗ РС о ублажавању казне, па му ни првостепени суд није ни могао изрећи мању мјеру казне због ограничења које прописује одредба члана 39. став 1. тачка 1. КЗ РС, јер је за кривично дјело тешког убиства прописана најмања мјера казне затвора од 10 година.

По оцјени овога суда утврђеним казнама оптуженом Б. и осудом на јединствену казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, те осудом на казну затвора у трајању од 5 (пет) година оптуженом Љ.В., оствариће се сврха кажњавања прописана у одредби члана 28. КЗ РС.

Из свих наведених разлога, не стоје разлози побијања пресуде који су изнесени у жалбама, па је ваљало све жалбе, као неосноване, одбити и потврдити првостепену пресуду, на основу члана 319. ЗКП-а.

Записничар

Софија Рибич

Предсједник вијећа

Горана Микеш